

з тактико-спеціальної підготовки у нічний час, під час яких здобувачі вищої освіти отримують міждисциплінарні знання та уміння щодо організації несення служби нарядами поліції, реагування на злочини та правопорушення у нічний час доби, що максимально наближені до умов в яких доведеться нести службу майбутнім правоохоронцям.

З вересня 2020 року за сприяння місії з розвитку Республіки Болгарія в Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ був створений інтерактивний мультимедійний тир в якому наразі проводяться практичні заняття з використанням лазерного мультимедійного обладнання з моделюванням різноманітних ситуацій, що можуть виникнути під час виконання поліцейськими своїх службових обов'язків. Також на даний час вирішено питання та активно проводиться робота щодо створення тактичного полігону, яке дозволяє зімітувати приватний будинок, поверх готелю чи поверх багатоквартирного будинку з квартирами, виробничі приміщення тощо і яке використовується для моделювання різноманітних ситуацій службової діяльності.

Перспективами розробки програми в подальшому є обмін курсантами між університетом та литовським навчальним закладом поліції. Як зазначає ректор ДДУВС Андрій Фоменко «Ми дуже уважно ставимось до питання вивчення мов у нашому навчальному закладі та прикладаємо максимум зусиль для розвитку цього напрямку. Постійно зростаюча кількість міжнародних заходів, закордонних навчань та стажувань науково-педагогічного складу свідчать про те, що нами активно проводиться робота, що сприяє впровадженню міжнародного досвіду в навчальний процес».

Максим КАЛІМАН

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
Єлизавета ЛІСОВА
курсант факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

**ПРОБЛЕМАТИКА МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ
ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ**

Сучасна підготовка курсантів на практичних заняттях вміщує в собі доволі багато аспектів, одним із них є морально-психологічний, який

контролює подальше роботу в навчаннях, як наприклад, зі зброєю. Завжди береться за увагу, як важливе і вирішальне, сама людина, її підготовленість і ключові якості.

Досі існує така проблема, яка може заважати здобувачам вищої освіти. Вона відволікає під час практики та складання нормативів з вогневої підготовки: чи то на вихідному рубежі, чи то під час роботи зі зброєю та її матеріальними частинами. Підготовленість курсантів на цьому рівні є одним із фундаментів в подальшому, тож, вміння і навички, як ми вважаємо, враховуються разом з психологічною і моральною підготовленістю[3]. Подібна підготовка дає змогу більш ефективно сприймати інформацію, відпрацьовувати набуті навички, виконувати бойові задачі, розвивати швидкість реакції, увагу, пам'ять і мислення, виховувати цілеспрямованість, наполегливість, самостійність, рішучість і сміливість. Впевненість в діях зі зброєю, приходить в результаті багаторазових тренувань, ефективність яких значно зростає, якщо курсанти здобули навички самоконтролю та саморегуляції[1].

Провівши дослідження, ми прийшли до головних проблем, що можуть заважати ефективності практики серед курсантів:

- 1) психологічні травми (набуті ще в дитинстві чи вже в більш зрілому віці, пов'язані зі застосуванням зброї, жорстоких та аморальних ситуацій та інше).
- 2) страх перед самою зброєю (тобто перед стрільбою, її дією(віддача, постріл, виліт стріляної гільзи, звуку пострілу).
- 3) результат стрільби, нормативу (можуть траплятися ситуації коли курсант через психологічний стан може ще більше нервувати перед складанням нормативу на час та через задовільний результат під час стрільби)[1].

Як варіант боротьби з цими проблемами, що стають на перешкоді під час занять, є постійна практика, та робота над собою, своїм внутрішнім "Я" та страхами, які в подальшому можуть поступово зникнути. Людина звекає і пристосовується до нового, тож курсанти повинні розуміти, що результат їх праці - є постійна робота над собою і своїм моральним і психологічним станом, виокремлення цілей та майбутніх можливостей[2].

Роблячи висновок з вище представлених проблем, ми можемо стверджувати, що несформованість достатнього рівня стійкості до екстремальних факторів спричиняє не лише професійні, але й психофізіологічні і характерологічні зміни якостей особистості здобувача вищої освіти в закладах зі спеціальними умовами навчання, які можна покращити в ході проведення практичних занять зі зброєю та її матеріальних частин, а також в процесі занять з вогневої стрільби[3]. Нові тенденції розвитку засобів і способів ведення практичних стрільб в сучасних тирах з курсантами ще вище піднімають значення морально-психологічного забезпечення, вимагають подальшого посилення роботи по зміцненню морального духу і психологічної стійкості особового складу.

Бібліографічні посилання:

1. Дьяченко М.И., Кандибович Л.А., Пономаренко В.А. Готовність к діяльності в скрутних ситуаціях: психологічні аспекти. Мінськ. Видавництво ун-та, 1985. 206 с.
2. Ягупов В.В. Військова психологія: Підручник. К.: Тандем, 2004. 626 с.
3. Навчання поліцейських на початковому етапі вогневої підготовки: методичні рекомендації / кол. авт.; за заг. ред. Поливанюка В.Д. - Дніпро: ДДУВС, 2019. - 52 с.

Карпенко Олександр Миколайович

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ

Лагун Карина Дмитрівна

курсант 1 курсу Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ

**ДОСВІД ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТА ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ
ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЧИ ВИКОРИСТАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ
ПРИ НЕСЕННІ СЛУЖБИ**

Підготовка висококваліфікованих співробітників поліції – найважливіше завдання освітніх організацій Міністерства внутрішніх справ України. Однією з профільних дисциплін даних установ є вогнева підготовка, мета якої – формування стійких навичок володіння вогнепальною зброєю. При вивченні дисципліни важливо не тільки навчити курсанта або слухача прийомам і правилам стрільби, але і психологічно підготувати його до застосування зброї в умовах несення служби. Цей елемент навчальної програми складний і багатогранний, так як передбачає індивідуальний підхід до кожного курсанта.

Відповідно до чинного законодавства поліція покликана забезпечувати дотримання законності, захист прав і свобод особистості, суспільства і держави від протиправних посягань.

При несенні служби співробітники поліції, виконуючи свої посадові обов'язки, виявляються в екстремальних обставинах, пов'язаних із застосуванням чи використанням вогнепальної зброї. Конфліктні ситуації і правопорушення ускладнюються різними зовнішніми факторами: в більшості випадків темний час доби, несприятливі погодні умови, обмежений час на оцінку подій і прийняття правомірного рішення, мінімальна дистанція і раптовість нападу, агресивність і озброєність злочинців. Необхідно підкреслити, що найчастіше застосування чи використання зброї співробітниками поліції відбувається в громадських місцях, де можуть перебувати сторонні особи, які можуть постраждати від пострілів. Як правило, при чисельній перевазі правопорушників сторонні громадяни, які випадково